

ת"פ 6698/04/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 6698-04-16 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופט ארנון איתן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	פלוני

החלטה

בפניי בקשת ההגנה לקיצור משך תקופת צו האשפוז המרפאתי שתוטל על הנאשם במסגרת הליך זה.

כתב האישום והשתלשלות ההליכים:

1. ביום 5.4.16 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של היזק לרכוש, לפי סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, ואיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
2. על פי הנתען בכתב האישום ביום 11.14.15 (הטעות במקור א.א.) בשעה 20:59 או בסמוך, בביתם, החל ויכוח בין הנאשם לאביו (להלן: "**המתלונן**"), בעקבות בקשת המתלונן מהנאשם שיעזוב את הבית וימצא לו דירה בשכירות, זאת על רקע שימוש בסם מסוכן בביתו של המתלונן. באותן הנסיבות, איים הנאשם על המתלונן בפגיעה שלא כדין ברכושו בכך שאמר לו, כי ישבור את כל הבית ולא יעזוב את המקום.
3. בהמשך למתואר, במהלך הוויכוח, ובעת שניסה המתלונן להוציא את הנאשם מחוץ לבית, החל הנאשם להכותו באמצעות מכת אגרוף לפניו. כתוצאה מכך נפל המתלונן לרצפה למשך מספר דקות. באותן הנסיבות שבר הנאשם חפצים בבית.
4. כתוצאה מהאמור לעיל, נגרמה למתלונן חבלה של ממש בדמות חתך מדמם באזור האף. המתלונן סירב לקבל טיפול רפואי עת הגיע צוות מד"א לביתו.
5. במהלך הדיון מיום 3.5.2018 נטען כי הנאשם מאושפז בבית החולים בכפר שאול, והתבקשה הפנייתו לבדיקה פסיכיאטרית.
6. ביום 10.10.18 הוגשה חוות הדעת הפסיכיאטרית, בה תואר, כי הנאשם סובל מסכיזופרניה ומהתמכרות לסמים משני תודעה. הנאשם מתגורר בדיר מוגן ומוכר ברשויות כסובל מנכות בגין מחלתו.

במהלך ניהול ההליך אף היה מאושפז לפרקים בבי"ח פסיכיאטרי (ראה פרוטוקול מיום 3.5.18).

7. עוד נקבע בחוות הדעת כי להתרשמות המומחה, בעת ביצוע העבירות לא היה הנאשם אחראי למעשיו. עם זאת, נוכח היותו מאוזן ומטופל בעת כתיבת חוות הדעת, בשל היותו נתון תחת צו מרפאתי כפוי כשנה טרם עריכת חוות הדעת, נקבע כי נכון לאותו מועד היה הנאשם כשיר לעמוד לדין. בחוות דעת זו לא הומלץ על דרכי טיפול.

8. בדיון שהתקיים 19.12.19 ציין הסנגור שנוכח חוות הדעת יש להורות על זיכוי של הנאשם. עם זאת, כך לדבריו, אין להורות על מתן צו אשפוז בעניינו של הנאשם, שכן במהלך כשנה היה הנאשם מצוי תחת צו מרפאתי כפוי, ולאחר שנה, משתם מועד האשפוז, המשיך הנאשם להיות מטופל- ואף בחלופ כשנה מאז שחרורו מן הצו, הוא עודנו מטופל ומאוזן.

9. המאשימה ציינה כי תוכנה של חוות הדעת מקובלת עליה, אולם יש לקבל את התייחסותו של המומחה גם באשר לדרכי הטיפול הנדרשים לנאשם.

10. ביום 29.12.19, הודיע הפסיכיאטר כי המלצתו הינה למתן צו אשפוז כפוי.

11. בהמשך ההליך התברר כי אביו של הנאשם וסנגורו התקשו ליצור עמו קשר. בדיון ביום 12.11.20 הביע הסנגור עמדה שונה לפיה ישנו מקום להטיל על הנאשם צו אשפוז, אך זאת למשך שנה בלבד. הסנגור ציין שבמהלך הזמן שבין הדיונים חלה נסיגה במצבו של הנאשם ועל כן ממילא הוצאה לו הוראת אשפוז והוא טופל בידי המרפאה הפסיכיאטרית.

12. לטענת הסניגור עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגעת באשר לאורך תקופת הצו שיש להטיל על הנאשם. טענתו היא שאמנם יש ראייה ממשית לקיום המעשים, והיא - הודאת האב בהתרחשות המתוארת בכתב האישום. עם זאת פורטו נסיבות אשר בגינן יש להקל באורכו של הצו:

א. חלוף הזמן מאז אירעה התקיפה, בשנת 2015.

ב. מאז האירוע אושפז הנאשם לתקופה, ולאחר מכן הוצא לו צו מרפאתי כפוי למשך שנה ומאז הוא מטופל בקביעות, וזאת עד למועד הדיון.

ג. אירוע התקיפה התרחש כאשר האב ביקש מהנאשם לעזוב את ביתו, מקום מגוריו. המדובר במקרה הקרוב במהותו לאירוע של התגרות.

ד. הוריו של הנאשם עצמם ביקשו לסגת מהתלונה אך המאשימה סירבה לכך. הוסף, כי הוריו של הנאשם לא שיתפו פעולה עם המאשימה.

13. המאשימה התנגדה לעמדה שהוצגה על ידי ההגנה. לדבריה, תכליתו של צו מרפאתי כפוי הוא איון מסוכנותו של הנאשם לציבור. הוסף, כי הנאשם במקרה דנן עבר מספר עבירות, ומאז היה מעורב באירועי אלימות נוספים. על כן ביקשה להטיל על הנאשם את מלוא התקופה המותרת על פי חוק-

למשך 3 שנים.

דין ומסקנות:

14. בסעיף 15(ד1)(1) לחוק הטיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991 (להלן: "**החוק**") נקבע כי בית משפט לא יקבע את תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי, ואולם יורה בצו על תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי המרבית לפי הוראות סעיף קטן (2) ו-(3). בסעיף קטן (2) נקבע שתקופת האשפוז או הטיפול המרבית תהיה תקופת המאסר המרבית.
15. הנאשם שלפני הורשע בעבירות איומים, היזק לרכוש ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, אשר קבועה לצד כל אחת מהן תקופת מאסר למשך 3 שנים.
16. כידוע, ביום 21.6.2015, התקבל תיקון 8 (התשע"ה-2014) לחוק, במסגרתו הוספו, בין היתר, סעיף קטן 15(ד1)(1) ו-(2), בהם נקבע כי בית משפט לא יקבע את תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי, ואולם יורה בצו על תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי המרבית, אשר לא תעלה על תקופת המאסר המרבית שנקבעה בחוק בגין העבירה שנעברה.
17. בע"פ 3083/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (14.08.18) סקר בית המשפט העליון בהרחבה את הצורך בתיקון 8 לחוק, וכן את התקופה שלאחר חקיקת התיקון. התברר שלאחר חקיקת התיקון התעוררה מחלוקת לגבי פרשנותו של סעיף קטן (2). עמדת המדינה הייתה, כי בית המשפט מחויב לקבוע את תקופת האשפוז על פי תקופת המאסר המרבית, ומנגד הובעה עמדה לפיה מדובר בתקופה מרבית, שאינה כובלת את ידי בית המשפט ומונעת ממנו לקבוע תקופת אשפוז פחותה.
18. בית המשפט ציין בפסק דינו שנוכח מחלוקת זו, ועל רקע זה, הוגשה הצעת חוק לטיפול בחולי נפש (תיקון מס' 9) (תקופת אשפוז או טיפול מרבי), התשע"ו-2016 (הצ"ח - 1025, י"ד באדר א' התשע"ו), על פיה יתוקן סעיף 15(ד1)(2) לחוק, באופן שיאמר בו, כי: "תקופת האשפוז או הטיפול המרבית תהיה תקופת המאסר המרבית", וזאת במקום הנוסח "לא תעלה על". הצעה זו התקבלה במסגרת (תיקון מס' 9) תשע"ו-2016 לחוק ואף נוסף לו חריג, סעיף (2א) לתיקון, הקובע כי על אף האמור, במידה וביהמ"ש שוכנע כי מעשה העבירה בוצע בנסיבות מקלות במיוחד, רשאי הוא, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות בצו כי תקופת האשפוז או הטיפול המרבית תהיה קצרה מתקופת המאסר המרבית.
19. בפס"ד **פלוני** הנזכר לעיל, צוין שנוכח תיקון 9 לחוק, הרי ש"כיום אין עוד חולק כי תקופת האשפוז הכפוי חופפת את תקופת המאסר המרבית, לעבירה שיוחסה לנאשם".
20. סבורני, כי בנסיבות התיק דנן, לא קיימים טעמים חריגים אשר יצדיקו את קיצור משך תקופת הצו. במקרה דנן, שיקול מניעת סיכון לציבור גובר על כל שיקול אחר ועל כן לא מצאתי לחרוג מהוראות החוק לפיהן יש לקבוע את תקופת הצו- עפ"י תקופת המאסר המרבית שנקבעה בגין אותן עבירות שיוחסו לנאשם. בנוסף, וכפי שצוין על ידי ההגנה, גם כיום מצוי הנאשם תחת צו טיפול מרפאתי שתחילתו בצו אשפוז כפוי (משנת 2017), נוכח מצבו במהלך השנים האחרונות, ובנסיבות אלו- ודאי אין לקצר את משך

תקופת הצו כפי שהתבקש.

21. ב"כ הנאשם כאמור אינו חולק על כך שהנאשם ביצע את מעשה העבירה, והמאשימה לא חלקה על האמור בחוות הדעת הפסיכיאטרית, ולא ביקשה להעיד את עורכי חוות הדעת, ומכאן שאני קובע כי הנאשם ביצע את מעשה העבירה. כמו-כן, אני קובע כי הנאשם אינו נושא באחריות פלילית למעשה שעשה, הואיל ובשעת המעשה, בשל המחלה, היה חסר יכולת להבין את אשר הוא עושה או את הפסול במעשהו או להימנע מעשיית המעשה, כאמור בסעיף 34 ח' לחוק העונשין.

22. אשר על כן אני מזכה את הנאשם מחמת ליקוי נפשי.

23. בהתאם לסעיף 15(ד1)(1) לחוק טיפול בחולי נפש, תקופת הצו המרבית לא תעלה על שלוש שנים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים וכן לפסיכיאטר המחוזי.

ניתנה היום, י"ב טבת תשפ"א, 27 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.